

DISSERTATIO INAUGURALIS,

I D E A M

P A N E G Y R I O S,
S A T A N I C Æ

E X H I B E N S;

Quam

B E N E D I C E N T E   D E O ,

Ex

Suffragio Ampliss: SENATUS PHILOSOPH:
in Regio hoc natalis soli, Musa-
rum Palladio,

P R Ä S I D E

Viro Amplissimo

M. P E T R O H A H N,

Phys: Prof: & Biblioth: Ord: & Regio,

PRO GRADU MAGISTERII,

eiusq; Privilegiis legitime obtinendis,

Ad solennem literatorum discussionem, die 30. O-
ctobris An: 1697. horis locoq; consuetis,

defert.

WILHELM WURGENIUS.

A B O Æ, Impr: apud Jo: WALLIUM.

W E R D Z I D E

W E R D Z I D E

W E R D Z I D E

W E R D Z I D E

W E R D Z I D E

W E R D Z I D E

W E R D Z I D E

W E R D Z I D E

DEO DUCE

SECTIO PRIMA,

Existentia Diabolica, Pactorumque Demonstratione, aditum quāsi parans ad ea, quæ præsens discursus sistere debet.

§. I.

 deam Panegyrios Satanicæ exhibituri, à primo feriarum harum auctore, Diabolo auspicabimur, ut eo ejusque studiis, patetis videlicet perspectis, evidentius nobis de hoc opere, existat judicium. Multis autem licet olim, tam directe a Sadduceis, horumque errorem suscitantibus Catabantistis, quam indirecte à Photinianis, Spiritus adeoque Dæmones impugnati sunt: eorum tamen existentiam, (exceptis illis, quæ de horum origine & lapsu divina revelatio tradit) tam effe-
bus in obsessis conspecti, variegatæ Dæmonum,

A

sub

² sub varijs larvis apparitiones; quam stupendæ illæ operationes magice, Pactis Diabolicis tanquam fundamentis innixæ, tam certam nobis reddunt, ut de illis nil plane dubitare habeamus. In Dæmoniacis enim, varios deprehendimus effectus, deprehendimus lingvas exoticas, artes, disciplinas, resque abditas, ac in remotissimis locis gestas, item futura indicata, quæ in ipsis ante obsessionis raptum conspicua non fuerunt, quæ etiam liberati non amplius norunt. Conspicimus etiam robur stupendum, ac plusquam humanum, sermonis impuritatem, gestuum deformitatem, Dei blasphemationem, similiaque, naturas omnino inhabitantes eminentiores, easqve malas argumentia. Fidem his porro faciunt toties observatæ spectrorum apparitiones, visa terricula auditique tumultus nocturni, certis temporibus, locis & domibus, varias vexationes efficientes. Qibus accedunt Dæmones Castrorum militarium, spectra, futura, utpote bella, pestem, variasqve regnorum mutationes denuncian-

ciantia. De quibus Mart: Delrio lib: Disqui-
 sit: Mag: 2 Q 27. nec non quæ idem, ex
 vita S: Noberti, de Demone, claro die jam
 unum, jam alterum, jam sub Aethiopis,
 jam sub D: Pauli, jam sub canis molosso
 figura infestante disserit. Dantur deni-
 que Magi Germanice Schwarzkünstler
 nominati. Sic Magi suspectæ olim, par-
 tum integræ gentes, de quibus in tract:
 Magi Johan: Ad: Osiander. partim
 personæ singulares, eaque tam viri, quam
 feminæ, quales fuere Praetigiatores Pha-
 raonis in Aegypto, qui similia Mosis mi-
 raculis, in convertendis baculis in ser-
 pentes patrasse leguntur. Mulier Phy-
 tonica, umbram Samuelis, Sauli produ-
 cens, pluresque prolixo satis ordine, a
 Mart: Delrio, nec non D: Johan: Ad: Osian-
 dro recensiti. Dantur inquam Magi, dan-
 tur etiam operationes a Magis, opera De-
 monum, vel re ipsa, vel in speciem effectæ,
 & ad tria genera reductæ: ut fiant vel
 circa Elementa; vel circa corpora præsertim
 hominum, & animalium; vel circa spiritus.
 Quæ cum industriam humanam exce-

dant, ad alios spiritus, viribus humanis
altiores, tanquam auctores nos de-
ducunt.

§. II.

Hi *Dæmones*, qvos substantias non
materiales & corporeas, cum Pythagori-
cīs & Platonicīs, sed *immateriales & in-*
corporeas facimus. Qvos etiam *bene mul-*
tos esse, ac *certis classib[us] distinctos* constans
est sententia, etsi de numeri certitudine, ac
speciali ordine, non revelante scriptura, nil
determinare valeamus. Hi, postquam
a Deo irato, patriis sedibus expulsi, in-
genti etiam ex hac ignominiosa detur-
batione, odio adversus DEUM conce-
pto, DEI humanique generis capitales
hostes facti sunt, qui gloriam DEI la-
befactare, & mortalium animab[us] in-
fidiari queant, omni studio ac arte ma-
chinantur. Videns autem Leo rugiens,
pacto tanquam fundamento obtento, fe-
liciora hostilitatis suæ molimina futu-
ra, varia singulari acumine molitus est,
DEUM ipsum, ut in aliis quantum po-
cis est operibus, ita & in *federum*

fan-

sanctione, tanquam Simia imitaturus.
 Simiam igitur DEI agens, cum perditis
 suis mancipiis, omni conatu contrahe-
 re, & mutua tam sponsione quam stir-
 pulatione facta, ea sibi in obsequium
 adjicere studet. Hujus voti eo facilius
 compos existens, quo & ejus astutiae, &
 depravatae naturae humanae, major ad talia
 inclinatio est. Petulans enim ingenium
 humanum est, bonis legitime conquisi-
 tis non aquiescens, unde fit, ut jam divi-
 tiarum, jam scientiarum, jam honorum
 cupiditati indulgens, ad Dæmonem ne-
 bulonem istum mentiendo ditissimum,
 eruditissimumq; decurrat. *Nimia* inquit
 Joh. Georg: Godelman lib: I. c. 2. de magis,
Cupiditas futura & occulta sciendi, præcipua est
causa, propter quam Magi se Diabolo ob-
stringunt. Nec enim quisquam sua forte con-
tensus est, sed certatim omnes in DEI arcana
penetrare volumus. Est casuum insuper adver-
forum adeo impatiens, ut parum & pessime
attendant, quas inire debeat vias, quasve
conditiones admittere, dummodo ad-
versitatum mitigationem inveniat. Ibi

Demon ut loquitur celeber: Doct: Johans Adamus Osiander in tractatu de Magia, homines in his difficultatibus constitutos animaduertens, prompte & avide illis insidiatur, eosque suo accommodatos instituto perspiciens, adeo ut in eos facile agere queat, insinuat se, & suam illis pollicetur operam, dummodo talibus, qualia ille ipsis ad hanc rem prescripsit, uti velint medius. Hic dum homini, nullum est remedium magis, nullum suavius, nullum efficacius, quod ipsum impellat ad societatem cum Demonie ineundam, quam id ipsum: nihil itaque disceptans amplius, Satanæ assentitur, dummodo possit, in ipsis anxietatis relaxationem & auxilium consequi. Porro notandum Demonem in ipsis angustiis hominem arctius constringere, eoque adducere ut suis insurrectionibus eo auscultet libentius, quia quod se in illius gratiam facturum fuerat pollicitus, presto sit, & iussa ejus exspectet. His accedit, verba sunt ejusdem, quod res ab isto homine implenda, puta corporis & anime traditio & resignatio, suum complementum, multis post annis sit habitura, & proinde quoad praesens, & instans tempus,

multis modis varia & incerta: quapropter ho-
 mo naturalis, de suo futuro & ultimo statu
 minime laborans, presentem commoditatem,
 damno & suppicio longe post infligendo ante-
 ponit, & hoc modo persuasus se satane tradit.
 Ex his, & similibus occasionibus ante-
 gressis, multi homines eo adducuntur,
 ut apertum pactum cum Dæmone in-
 eant. Præterquam ergo quod ratio Pa-
 ctum tale nobis peruvadeat, probant id
 actiones etiam Magice, ejusmodi nempe
 opera, quæ non Magorum viribus, sed
 Dæmonis auxilio fiunt. Dæmones au-
 tem ab hominibus cogi nequeunt, ut id
 faciant; nullum enim est homini in spi-
 ritualia imperium, sponte itaque hoc i-
 psum Diaboli faciunt, ast quia gravi ho-
 minem proseqvuntur odio, non putandi
 gratis accurrere, sed vicissim, aliquid
 operæ suæ prætium stipulari. Ut placet
 Mart: Delrioni Lib: Disquis: Mag: 2.
 quest: 4. Intercedens illud pactum, ostendit
 etiam, scripta Diabolo exhibita, sti-
 gmataq; qvibus, devoti signati reperti, ubi vero

indicia confœderationis, ibi & pactum
sit oportet. Qvibus subscribunt ex Pa-
tribus etiam Cypri: lib: de Duplici Mar-
tyrio. August: de Doct: Christ: Tertulian:
de Praescriptione.

§. III.

Hoc pactum vanum non tantum &
impium, sed & periculosum (quo in-
tercedente, homo, se, suaque Diabolo in fi-
dem & obsequium addicit, Satana se suos de-
votos beatum, hostes ulturum, mala aver-
surum, bona adjecturum, repromittente) Du-
plex harum rerum inquisitores faciunt.
Expressum unum, Tacitum alterum. Illius
tres explicant modos; ut fiat, vel Diabo-
lo forma visibili comparenti, & coram
testibus illud confirmanti: vel ipso qvi-
dem præsente, sed absqve testibus; vel
per vicarium ejus, Magum videlicet al-
terum, & qvidem hoc ubi paciscens, ut
sensit Detrio, Dæmonis aspectum vel col-
loquium reformidat. Absolvitur autem
hæc expressa Confœderatio, his potissimum
solennitatibus, nempe modo dextra saltem
porrecta, verbisque sine scripto; modo
ver-

verbis solenni scriptura firmatis; modo obligatione etiam sanguine exarata. Teste Bodino *De Demonomania Lib: 2. Cap. 4.* modo signo insuper stigmatico, corporis alicui membro, sed non nisi in partibus abditissimis impresso. Ut Exemplis haec certissima reddunt Bodinus *De Daemonum: Reinigius De Demonol: Pactum Tacitum*, alias interpretativum dictum, vicissim duplex constituunt, Primum ipsis est, quando qvis sciens & volens, ceremoniis & verbis utitur, magicis. Secundum, cum qvis iis utitur, nesciens illa superstitiosa esse, aut a Diabolo instituta, ad ejusmodi effectus, vi Diabolica producendos. Ut docent Joh: Fromman in Appendix *Tractatus Singul: De Fascinatione*. Godelman in *Tractatu de sagis Lib: 1. Cap: 9.*

§. IV.

Capita qvod spectat expressi Pacti; Ea alia a parte Magorum, alia a parte Demonis. Qvæ a parte Magorum talia sunt, ea decem conclusionibus, a variis Magorum confessionibus collectis, comprehen-

10
henſa habet Mart: Delrio. Qvarum Prima
eſt, qvod qvicunq; ſe Dæmoni dedere ve-
lint Baptismo, in quo vero DEO initiati
ſunt ſe renuncient. Secunda patientur
ſe baptisari in nomine Diaboli. Tertia
negato nomine priori, novum ſibi im-
poni. Quarta abnegatis Patrinis, vel
Matrinis baptismi, novos ſibi assignari.
Quinta qvod præſtent juramentum, fu-
per circulo in terram ſculpto. Sexta
qvod petant ſe deleri e libro vitæ & in
ſcribi in librum mortis. Septima qvod
polliceantur sacrificia. Octava qvotannis
etiam aliqvid, ſuis Magistellis Dæmoni-
bus pendere. Nona qvod patientur par-
ti alicui corporis, modo huic, modo illi
ſtigma Diaboli imprimi. Sic signati,
varia deniqve promittunt. Præprimis
ſilentio ſe paſtum cum Dæmone obſcu-
ratus, ſtatis etiam diebus, ad conven-
tus, ſi queant advolatus, qvæ illic per-
agenda, non ſegniter obituros, & qvot-
qvor poternnt, Dæmonis ſervitio ad-
juncturos. Cum quibus conſpirant quæ
joh.

Joh: Georg: Godel: lib: 1. c. 2. de modo con-
 federationis haber, qvem vide. His pera-
 ctis, *Dæmon* contra a parte sua, Magis pol-
 licetur: Primo certos apparendi modos,
 qvando illum conventum volunt: Secun-
 do sacrificia & obseqvia, ad qvæ se ad-
 stringit. De qvibus explicatius sic ha-
 bet Godelman Lib: 1. cap. 2. p. 9. *Diabolus*
assumpta monstrosa forma, & nomine, man-
eipiis suis se offert, familiariter colloquitur,
multis fallacibus obligationibus pollicetur, se
vocatum ab ipsis, quovis tempore presto futu-
rum, consilia collaturum, omnibus in rebus
opem allaturum, ad interrogata responsu-
rum, ex omnibus periculis, & carceribus
liberaturum, opes, divitias, voluptates,
sine ipsorum labore subministraturum, de-
nique se totum eorum voluntati, veluti man-
cipium subjecturum, & imperata studiose
exequuturum. Et hactenus de iis, qvæ
 præmittere jubebant *Sabbathæ, Pactum*
tanquam fundamentum præsupponen-
tia, jam ad propositum.

12
SECTIO SECUNDA,

Translationis, ad Panegyres rationem & certitudinem tradit.

§. I.

Partes obligationis Magicæ in superio-
ri thesi recensendo, diximus inter
alias pollicitationes, promisisse etiam il-
los, se ad *celebrationem festorum* statim die-
bus accessuros. Certum enim uti DEUS
& locum & tempus, exercendæ religi-
oni populo suo olim designavit; certas
etiam ut erexit Synagogas, populum
legis Divinæ ignarum, in illis eruditu-
rus; ita & diabolus DEI *simiam* in o-
mnibus suis actionibus acturus, gregi
suo Acherontico, *Panegyres* & *Synagogas*,
qvas *Sabbatha Satanica* vocant, indicit.
Suos in istis Sacris initiaturus, & in fi-
de privatim data, publice confirmatu-
rus. Horum autem *conuentuum* Ideam ex-
plicare, cum in animo sedeat, consul-
tum ducimus qvædam juxta probatis-
simorum auctorum dictata, de transla-
tionis ratione & certitudine præfari, ritus
circa ferias observandos deinceps per-
sequuturi.

§. 2.

Id autem in antecellum notamus, nos translationem totius compositi, qvandoq; realem asserendo, illis haudqvaquam adstipulari, qvi audacter affirmant: animas scilicet Magorum, di Satanæ extra corpora abripi, & ad Panegyres transportari, corporibus interim sine sensu, motu, & ratione, domi vel alibi relictis. Nixi partim exemplis Cardani, & patris Præstantij; partim confessionibus infantum & Sagorum; (utpote Sagæ, a Neopolitano exploratae, ut & vetulæ Burdegalensis, quas inunctas, concidisse, reveraque corporibus manentibus, avolasse, refert Bodinus) partim auctoritatibus, Platonis nemp; Bodini, ut & Baldvini. Illis inquam adstipulari minime habemus. Est enim primo anima actus entelechialis corporis, qvi totum illud & minima ejus pervadens, illi sese ita immiscet, ut cum corpore, unum qvoddam perse faciat, nec ab illo, nisi interveniente morte separabilis sit. Jam posito animam tolli, consequens est, citra mortem tam fidum solum abstractum, qvi tamen non nisi mor.

morte divellitur. Deprehenduntur.
Secundo in ejusmodi corporibus vitalia
exercitia, sed unde hæc, absente princi-
pio vitali! Alios porro etiam Magos,
sæpe inter dormiendum vehementius
commotos, quasi cum insigni confli-
ctarentur dolore, notatum ab iis, qui
eius rei cognoscendi studio, integras
noctes juxta assederunt. Ponamus Tera-
tio animam abripi extra corpus, ne-
cessum est, ut habet *Johan Adam Osi-
ander* abrepta ea, corpus emori, ac in-
cadaver abire; ponamus etiam egres-
sam regredi ac occupare corpus,
necessum est corpus iterum vivificari,
ac resurgere. Atque si hoc, erit non
tantum abreptio, sed & reductio & per
conseqvens resuscitatio, creaturæ tri-
buenda. reclamante tam scriptura,
qvæ soli DEO corporis resuscitationem
passim venditat, reclamantibus etiam
miraculis, virtuti non finitæ, sed in-
finitæ, tanquam certissima Divinitatis
argumenta tribuendis.

§. III.

Nec movent nos exempla, confessio
nesque modo adductæ. Cum sint
illæ, hominum *partim* suspectorum, *par-*
tim firmato judicio non pollentium,
partim dementationibus, ac ludibriis
Satanæ expositorum; eaque propter
non promiscue admittendæ, sed ulter-
iori disquisitioni reservandæ. Si enim
nulli melancholico, vel deliro, etsi
juranti credendum, cum vitiata phanta-
sia varia absurdâ cogitationi eorum
ingerat. Sic fuit *senex* qvidam nobi-
lis, quandoque à sede subito exiliens,
ab hostibus se impeti credens, quos
abreptos, sua quidem opinione, retro
se in furnum confertim intrudebat.
Alius se totius mundi Imperatorem &
Monarcham credebat. *Heracleon* de quo
Barclaius in Arg: lib: I.c. 13. vitio confectæ
mentis lapsus, se *Poliarchum* jactabat, &
pro eo ad Regem deductus, veniam ad
genua Regis procumbens, petit, quia
ipse *Poliarchus* esset. Si inquam talibus

cre-

credendum non est, cur hic tam faciles nos exhibeamus, ut quæ *Magi & Sage* fatentur credamus. Est enim hoc hominum genus melancholicum plerumque, DEO diffidens, impium, illicie curiosum, perverse etiam in religione institutum, ac lubricæ fidei, adeoque tale, ut Dæmonis suggestione tentatum facile obediat. Hinc & hoc potissimum ab eo impetratur, huic suo loco, & tempore, qvibuscunque modis potest insidiatur, & ut cujuscunque animi, ex eo genere, studia ex peculiaribus indicis cognoverit, peculiari etiam aliquæ ratione eum adoritur, cogitatione imaginationeqve corrupta, varia ipsi ut credat in mentem ingerendo. Unde fit, ut homines vera esse rati, cuncta ab eo suggesta, revera ea existere sanctissime tandem existiment. Sed fusius hoc negotium explicandum. Est homo *fascinationis Diabolice* objectum, in quem Dæmon agere potest, quem etiam fascinat Diabolus, aliquando torum, nimirum qva animam

& corpus, aliquando secundum partes, vel animam nempe vel corpus. Animam autem hominis, & quidem qua intellectum, quem præprimis hujus loci esse judicamus, ita fascinat: ut efficiat apprehendere intellectum ea, quæ non sunt, & non apprehendere ea, quæ sunt. Idque tam media te quam immediate procurat. *Mediate* fascinat, vel phantasmata hominis naturalia & præsentia, jam per morbosam corporis dispositionem, jam per externorum sensuum illusionem, confundendo & decipiendo, vel phantas mata nova, eisque falsa & absurdâ phantasiæ, & consequenter intellectui suggerendo. A phantasia enim dependet intellectus, licet non quoad *actum*, tamen quoad *objectum*, juxta illud Philosophorum: *Oportet intelligentem speculari phantasmata.* Fiunt autem phantasma ta illa falsa, vel quia falsæ species phantasiæ offeruntur, quod sit, quando de ceptis sensibus externis, species falsæ, sensibus internis cognoscendæ offerun-

18
tur, per quas intellectus ipse fallitur;
vel qvia species veræ, in falsa phan-
tasmata abeunt, qvod fit, quando pro-
pter vitiosam cerebri dispositionem,
species à lensibus externis perceptæ de-
pravantur. Qvorum utrumque Dæmon
efficere potest, nimirum & sensus fal-
lere, & cerebri dispositionem turbare.
Immediate autem Dæmon hominis affi-
cit intellectum, dum absqve media
phantasia aut phantasmatibus, species
intelligibiles eidem immediate propo-
nit & imprimit. Velut prolixe simul
ac docte demonstrat Joh: Christ: from-
man in tractatu singulari de fascinatione.
Nec intellectum tantum impostor ille
infernalis stuprat, quin eidem fato i-
plam etiam phantasiam exponit, eam
partim *immediate*, partim *mediate* per *objecti*
scilicet *medii* & *organis* *inordinations* fasci-
nans; observante inter alia, etiam hæc,
modo nominato auctore. Mire autem
Lamiarum, tum vigilantium, tui dormi-
entium phantasiam agitat *Dæmon*, præ-
sertim translationis ad conventicula-

veræ

veræ opinionem iisdem impressurus, alto eas somno sepelit, iisdemque dormientibus magnam agendorum seriem, & varia objecta, velut ad vivum expressa, distincte & accurate per insomnia subjicit, ut somno excusso, de commutationibus, saltationibus, congressibus cum Dæmone splendide nūgentur & phantastica omnia, actionis & essentiæ veritatem habuisse constanter & firmiter credant. Hujus rei memorabilem historiam tradit Godelman Lib: 2. cap: 4. Mulier quædam Megapolitana, cui Nobili dicitur fideliter inserviens, a beneficis paulo post crematis sortilegii accusata est, & quod aliquocies cum ipsis in monte Bructerorum fuerit. Id Dominus, qui alioquin fæminam, propter sedulam rei domesticæ administrationem amabat, agre primum tulit, post vix adduci potuit, idem ut crederet. Tandem cum famulam ea de re alloqueretur, respondit stolida, confessionem de migratione in montes Bructerorum veram esse, imò sequente nocte, necessario cum reliquis eo ipse transvolandum esse. Nobilis noctu adjunctis sibi Pastore &

domesticis, mulierem diligentissime in conclavi custodit, exploraturus utrum transvolare velit. Sed ecce, postquam unguentis corpus suum illevit, in profundum somnum ita incedit, ut nec illa nocte, nec sequente die excitari potuerit. Altero autem mane interrogata, respondit, se in montis Bructerorum conventu, cum reliquis beneficiis revera fuisse, nec aliud sibi persuaderi stolida passa est. Lercheimerus in Bedencken won Bauherrerij/ Doctorem Joh: Geilerum a Kaisersberg Monasterii Argentoratensis Pastorem, historiam recitasse seqventem scribit: Pastor quidam pro concione edixit, strigiportium non vere & corporaliter sed phantastice saltem per insomnia fieri, & per ea sibi Lamias imaginari, se ad aliena loca deportari, singularia ibi videre, audire & efficere, quod alius postea referant, ac commendent. Vtula quedam contemptum artis Magice, ægre ferens, Pastorem e templo ex euntem alloquitur, & se si secum domum abire non fuerit designatus, strigiportium somnium non esse, re ipsa demonstraturam. Pastor euntem comitatur. Hec mactra sca-

mno impositæ insidet, & unguento se inungit.
 Mox obdormit, & inter dormiendum se com-
 movet, manus quoquoversum jactat, & in al-
 tum quasi avolatura tendit, tumultuatur, salit,
 quasi ad saltandum composita. Hæc tamdiu
 continuavit, donec e macætra, quam inverterat,
 in terram procidit. Hic ubi aliquamdiu ja-
 cuit, & se commovit, evigilans, & in pedes
 se erigens: ita sane inquit, vidisti me evolan-
 tem & redeuntem. Imo vel quæsi, ait Pastor;
 in macætra aliquamdiu degens dormivisti, post-
 hæc in terram delapsa, ibi quoque ad breve
 tempus, donec somno redires jacuisti. Ita ve-
 tula vanæ persuasionis convicta; Pastor vero
 in sua opinione strigipotium nullum esse con-
 firmator evasit. Qvæ hæc tenus allata
 phantasiæ Sagarum à Dæmone fa-
 scinatæ sunt argumenta, quibus tamen
 non eorum probamus lalentiam, qui
 Lamias ad solennia sua conventicula
 transportari, & realiter unquam transla-
 tas fuisse, obstinate negant; Sagas enim
 qvandoque revera & personaliter transfer-
 ri, qvandoque autem istarum conven-
 tus, illusiones esse Dæmonum omnino

statuimus. De quo etiam inter Do-
ctores jam convenit, uti in sequenti-
bus videbimus: id ergo tantum his
nos evincere speramus; animas scilicet
Sagarum & infantum revera absque o-
mni corporum consortio, ad *Panegy-
res Satanicæ* non egredi, quin hæc
profunda potius simulatione Diaboli
fieri, soporatis hominibus varias spe-
cies variaque phantasmata imprimen-
tis. Hinc Doct: Joh: Adam: Osiander
the: 45. qui ex experientia adducuntur infan-
tes, non moriuntur, sed dormiunt, & lon-
ge credibilis est, Diabolum exhibere illorum
phantasie ejusmodi species, quam animam
abripi, & eo loci deferri, quo putant se
fuisse; potest nempe Diabolus sese in homi-
num mentes insinuare, & quas vult notio-
nes, DEO permittente, ijs imprimere, &
quasi consignare. Sicuti & Cardanus lib:
subtilit: 18. affirmat. In ecstasis porro
sæpe *Sagas Dæmon* rapit, ubi sensuum
internorum & externorum organa ita
fascinat, ut anima a functionum exer-
citio, vel in totum quandoque ferietur,
quan-

quandoque autem intellectus ac phan-
 tasia varias à Dæmone accipiat formas,
 ut homo potet se ibi esse, ubi non est,
 & vere patrare, aut pati, quod non pa-
 trat, nec patitur. Sic de *Magis Lappis*
 sequentia tradit Olaus Mag: Lib: 3. Hst:
 sept: cap: 18. Si quis peregrinus, cupit de-
 suorum conditione, certi quid cognoscere, pre-
 stant ut intra viginti quatuor horarum spa-
 tia reciscat, quid cum suis agatur, si vel tre-
 centis milliaribus absint, hoc modo. Incar-
 tator postquam usitatis ceremoniis Deos suos
 compellavit, subito collabitur, & exanimatur,
 quasi extincto illo, revera excedat à corpore
 anima. Neque enim aut spiritus in eo reli-
 quius esse, aut restare cum vita aliquis sensus
 aut motus videatur. Horis viginti quatuor
 elapsis, reverente spiritu ceu e profundo sou-
 nino, cum gemitu expurgescitur exanime cor-
 pus, quasi revocetur in vitam ex morte, quæ
 conciderat. Postea sic restitutus, ad interro-
 gata respondet, & ut fidem faciat perconta-
 tori, recenset aliquid, quod agnoscat ille, &
 certo sciat in edibus suis aut cognitorum fa-
 isse. En astutias Satanæ! Hæc autem

omnia eo faciunt, ut veritatem
 ecstasis Diabolicæ nobis exhibeant. De
 qua etiam Doctor Job: Adam: Ofiander
 ita habet: *De Magis* constat, qvod in ec-
 stasin sepe rapiantur, sensus eorum ad inte-
 riora revocentur, atqve corpus quasi exani-
 me compareat, quo in casu, anima videtur
 discessisse, qvæ non discessit, sed intra fuit re-
 vocata. Diabolum μυεατεχνιτον esse perfa-
 sissimum est Christianis, qvi cum rem præ-
 stare nequeat, specie illudit, & diabolicam
 opinionem stabilire gestit, ut scilicet hunc er-
 rorem de animarum emigratione mentibus
 imprimat. Auctoritates, ad qvas provo-
 cant, eæ tanto minus nobis qvid dero-
 gant, qvanto pauciores sunt, qvi hanc
 sententiam seqvuntur, collati cum patro-
 nis contrariæ sententiæ. Sed Baldui-
 num ab ipsis allegatum qvod concer-
 nit; eum magni nominis Theologum,
 eandem cum Bodino fovere sententiam,
 alii non immerito mirantur. Alii eum
 non tam pro affirmativa, quam negativa
 militare cum Ofiandro volunt, idqve ex
 eo; qvod aperte hunc raptum Diaboli,

di-

dicat vocari ecstasicum, qvo vires animæ ita sepultæ sunt, ut videatur homo mortuus, non ita in rei veritate mortuus.

§ IV.

Demonstrata abreptionis animæ, ejusque solius absque omni corporis confortio, ad *Panegyres* Satanicas translationis impossibilitate, videndum quid de totius compositi, certis ritibus iniciati transmigratione auctoribus placet, quidve non. Controversia autem & dissentionis plena, inter eos, qui hæc *Sagarum* portenta tractant, ut est res, reverane, ad illos, de quibus conspirans omnium oratio est, conventus avolent? an vero in quiete, ubi exercent vanas nocturna informia mentes, adesse sibi videantur? Ita in tres classes circa hoc negotium abeunt Doctores. Quorum quidam translationes has semper phantasticas esse asserunt; quidam has reales ac re ipsa tales existimant; quidam autem jam phantasticas, jam etiam reales faciunt. Primam sententiam seqvuntur à *Delrio* citati au-

Etiores; Mart: nempe de Ark: Canonis: Joh: Baptista à Port: lib: Mag: Naturalis 2, Alcianus, Duarenus, Aerodius, Michael Montanus, Joham: Salisburiensis, Lutherus, Melancton. Qui animi cogitationi ac illusioni Diabolice hæc adscribentes cum Godelmano ex Wiero dicunt: *Lamias* virtute unguenti in profundum somnum incidere & Diabolum in somno earum imaginationi talia phantasmata, de volatu, choreis imprimere & in tali phantasmate, eas donec evigilent, detinere, corpore interim in lecto aut cubili quiescente. Suppeditat enim illis, ait idem, fraudulentus ille Magister naturaliæ quedam pharmaca, quibus ubi se inunxerint, confricuerintque per fornacem, mox se evolaturas, ac per aerem longe lateque evagaturas ad tripudia, dulcisissima symposia, concubitus & gratissima rerum spectacula, confidunt: quæ tamen per insomnia ipsis ingerit mille artifex, ubi ab inunctione somniferi omnino unguenti, in profundum somnum delabuntur. Quibus auctoribus argumentis, parum urgentibus fisis haud accedimus. Sint enim licet sæpe qui a Dæmoniæ sensibus exter

ternis internisque vincitis, cogitatione
etiam læsa, vel vigilantes, vel dormi-
entes illuduntur. Queat etiam licet
Diabolus læsis corporis viribus, & ani-
mi facultatibus, plura homini perſva-
dere, ut in antecedentibus evictum.
Quid aliud hinc inferre fas est, qvam
posse *Sagas* decipi: semper autem il-
las falli, hinc non seqvitur. Extent et-
iam passim deceptionis Diabolicæ e-
xempla, tam qva hanc ad *Panegyres* trans-
portationem, ut in superioribus mon-
stratum, qvam qva alios qvoqve casus,
velut temporum annales replicanti i-
gnorum esse nequit. Inventa licet ſæ-
penumero etiam corpora domi jacen-
tia, nec loco mota, ut de variis à
Grillando narratum; qvo ſpectat illud
in vita D: *Germani* de mulierculis con-
vivantibus, ut videbantur, & tamen do-
mi repertis dormientibus. His tamen
nihil amplius probatur, qvam dece-
ptas aliquando has mulierculas; aſt
ſemper ita fieri vix probatur. Quin
po-

potest etiam & solet Dæmon, strige
 ad conventum protecta, ne maritus
 expurgiscens forte, eam abesse depre-
 hendat, maritum decipere; jam res
 quasdam supponendo, personasq; dormi-
 entibus adumbrando; vel interea alium
 Dæmonem in forma succubi, ad latus
 maritorum adjungendo, qvi loco uxoris
 est, qvi etiam si opus fuerit, ad omnia
 absentis conjugis officia in toro conju-
 gali se promptissimum exhibit. Qvod
 exemplis probant *Remigius*, *Paul: Gril-*
landus de Sortil: Qvibus similia sunt,
 qvæ in actis judiciariis Bertrandus
 habet. Eller uxor Decani in Ottingem,
 infantis culcitram: Seichen Maja Speirchen
 scopas supposuisse memoraverunt, postquam
 essent nomen sui Dæmonis prefatae, sicque
 maritis fucum s̄epe fecisse. Homburgii Ma-
 ria uxor Suroris strumentorum fascem velu-
 ti ungvine infuscarum, qui statim ac ipsa
 domum reversa esset, evanesceret. Catha-
 rina ipsum Dæmonem sua accubatione, ejus-
 modi vices aliquando gessisse declaravit. Quid
 autem de concilii Aneyrani decreto ha-
 ben-

bendum? unde sua etiam petunt, quasi
in hoc jam olim decisum, *Lamias non*
corporaliter, sed phantasticē tantum illusione
nempe Diabolica, ad ea loca, in quib[us] se
fuisse dicunt deferri, quisque ejus de-
creti sensus sit? ex iis quae Mart:
Delrio Lib: Disq: Mag: 2. qvæst: 16. nec non
Joh: Conrad: *Sfragimulleri Diff: 4.* tra-
ctatus *Stæcheolog:* colligi potest, quos vide.

§ V.

Habuit autem uti prima sententia
suos patronos, ita & secundæ sese plu-
res associant. Et in his Bodinus lib:
Demonol: 2. Paracelsus in *Philosoph: sua*
magna & occulta. Scribonius in *Physiolog:*
Danaeus, Franciscus, Joel, Cigogna, ex Pa-
tribus his annumerantur *Clemens, Ar-*
nobius, Hegesippus pluresque quorum
mentionem Doct: Joh: Ad: Osiander
in thes: 46, magici tractatus facit. Sed
quod minus his, nihil præstigiarum hic
intercedere opinantibus assurgamus;
facit, quod sive *Magos*, sive *modum*, e-
jusmodi transvectiones procurandi, si-
ve

ve ipsum, harum auctorem *Diabolum* consideremus, causas sat habeamus credendi, qvandoqve & qvidem sæpius illas transportationes præstigiatorias esse.

§ VI.

Ultimæ ergo sententiæ, qvæ media est, qvandoqve *reales*, qvandoqve *phantasticas* esse has translationes statuens, cum *Remigio*; *Wiero*, *Alstedio*, *Delrio*, nec non celeberrimo nostro *Joh: Adam: Osiandro*, nos censemus subscribendum. Qvia autem superior paragraphus quartus, translationes ad *Panegyres*, sæpe qvidem *phantasticas* esse docebat; videndum igitur in hoc, qvod & aliquando *reales* esse possint, talesqve revera sint. Id fundamentis, tam ex possibiliitate, qvam actualitate translationis petitis, facientes. Possibilitatem qvod spestat, eam *motio alieni corporis*, Intelligen- tiis in Pneumaticorum scholis, inter alias operationes assignata, evidentem reddit; nam præter motionem intrinsecam, qva Intelligentia se libere ab uno in

in aliud conferunt, gaudent etiam
 spiritus illi fortissimi motione extrinseca,
 qva alia extra se posita corpora, ab
 uno in alium trajiciunt locum, vi a
 potentia se ipsas movendi, non realiter
 distincta, cum Intelligentiæ aliud mo-
 vendo, seipcas, simul moveant, vel ad
 minimum impetum tantum impre-
 mant. Qvæ cum de Intelligentiis ~~ne~~
 sic à Philosophis probentur, Quid
 obfit? qvo minus possit etiam Diabolus
 corpus quoddam localiter movere,
 cum illo aerem pervium transire, ad
 terminum, ubi illud ipsum corpus e-
 xistere atque collocare velit, & conse-
 quenter etiam *Sagas*, *Magos*, & ejus
 furfuris homines alios, ad *Panegyreon*
 loca transvehere. Qvæ enim de Intel-
 ligentiis *præcise* dicta volunt Philo-
 phi, ea malis bonisque communia pu-
 canda sunt. In qvem etiam finem allegant
 plures exempla quædam e Sacris de-
 prompta, utpote *Christi*, *Habacuc* & *Phi-
 lippi*, interpretationibus licet maxime
 diversis. Et qvidem quantum ad *Chri-*

sum

32

stum a Diabolo in sanctam civitatem
eiusque templi pinnam deductum, ac
inde iterum, in montem excelsum
translatum, censent alii, observante
Doct: Abrah: Calovio in *Annot. ad cap:*
4. Matthæi, eam translationem ima-
ginariam fuisse, factamque ut præstigiis
oculis, animoque Christi, objectis, crederet se
illuc deductum, et si in deserto maneret.
Alii licet veram ac realem eam faciant,
coactam tamen volunt fuisse, adeoque
per modum raptationis, talem, cui sen-
tentiae accedere videtur, etiam Baldui-
nus, *lib: 3: cap: 5. Cas: Consc:* præmis-
sis quibusdam, ita differens: *Quin &*
in ipso Christo Salvatore, Diabolus pro sua
impudentia, suam probare ausus est poten-
tiam. Eum enim ita permittentem, in pin-
naculum templi, corpore suo transstulit, non
pedentem dicens, sed subito cum abripi-
ens. A quo in aliam sententiam non
abit Doctor Job: Adam: Osiander, in tra-
statu Magiae talia passim insinuans, ut
exinde colligere possis, Christum ejus
sententia, vere à Diabolo abreptum
in

in pinnam templi; ac deinceps in mon-
tem translatum fuisse. *Alii* cum *Ca-*
lorio vere quidem hæc facta innuunt,
deductione tamen potius, qvam raptatione
per aerem, hanc rem absolutam cre-
dunt. Hinc cautius etiam hic *Mart:*
Delrio procedit, exemplo Christi trans-
lationem *Lamiarum* non firmans, cum
& ipsi placeat, Christum non a *Dæ-*
mone raptum, sed ductum duxaxat; &
præente Diabolo, sequtum Christum
fuisse, & sic in pinnaculum & mon-
tem ascendiisse. *Habacucum* autem ca-
pillo, in *Babylonem* ad *Danielem* trans-
latum; ut & *philippum* a Spiritu ex
deserto in *Assotum* deportatum, qvod
attinet, ex his colligunt nonnulli,
quod si Angeli boni ista prædicti sint
virtute, ut corpora de loco in locum
transferre possint, conseqvens esse
competere etiam *Diabolis*, potestati-
tem in *Sagarum* corpora transportan-
da; idque quia *Diaboli* & boni Ange-
li, non ratione essentiæ, sed ratione bo-
nitatis & malitiæ accidentiæ differant.

C

Alii

Alii autem ut *Ulricus Molitor* male ab *Angelis bonis* ad *Dæmones* argumentari contendunt; eo qvod Angelorum hac in re, longe major vis ac robur, qvam Dæmonum sit. Nos cum alia suppetant argumenta, hæc ad præsens negotium roborandum non urgemus, qvin reservamus, prout decer, judicium de his superiori facultati, ad actualitatem translationis muniendam pergentes.

§ VII.

Actualitatem autem translationis, tot, non tantum *Sagarum* experientia, qvæ vel *vise transportatæ*, vel inter *transportandum* *dejectæ* *repertæ* sunt, sed & *conventuum*, in qvos qvidam forte fortuna inciderunt, tam abunde probat, ut sine protervia & temeritate ab aliis diffentre nequeamus, licet autem plura nobis in præsens negotium exempla, auctores porrigant, sufficiat tamen nobis, vel unum alterumve modo, majoris lucis ergo, cuique experientiæ adscripsisse. Sic qvantum ad *translationem*,

& quidem determinate ad Sabbathā, nullum
 autumamus exemplum magis planum
 esse eo, de muliere quadam à Grillando sic
 narrato; mulier quaedam Sabiensis hanc pro-
 fitebatur Diabolicam artem, de qua cum ma-
 ritus suspicionem haberet, interrogavit eam,
 pluries, quae semper negavit. Maritus vero
 in suspicione sua persistens, anxie veritatem
 perquirerbat: qui adeo astute se gessit, quod
 vidit illam quadam nocte, se unguento quo-
 dam ungentem; quia unctione peracta, vidit
 illam celerrime, quasi avem recedentem, & ex
 superiore domus solario, ad inferiora descen-
 dentem. Illam maritus sequens ut videret
 quo tenderet, amplius eam non vidit, &
 accedens ad portam domus, invenit eam clau-
 sam. Quae res magnam illi praebuit admi-
 rationem. Die vero sequente iterum maritus
 uxorem interrogat, quod anxie scire cupie-
 bat, & illa constanter, ut antea se nescire dixit,
 maritus vero ut amplius negare mulier non
 posset, aperte ei dicit omnia, quae nocte pre-
 terita illam fecisse viderat: deinde fustibus
 illam percuttit graviter, & duriora minatur
 verbera, nisi veritatem dixerit; quam si aperte

exposuerit, veniam se illi daturum promisit. Mulier igitur se jam non celare posse intelligens, veritatem aperuit, & veniam a marito petiit; quam illi maritus hac condizione indulxit, ut illum ad tales congregations adduceret: illa vero ut veniam impetraret, facile petita promisit, & promissum ex licentia Satanae implevit. Adductus igitur ille ad locum, ubi ludisiebant, ludum & choreas & omnia cetera contemplatus est, & tandem ad mensam cum reliquis, ut vescretur, sedens, cum cibos insipidos judicaret, petiit sibi dari sal, quod in mensa deerat, & quamvis iterum atque iterum petiisset, nunquam illi dabatnr, tandem cum post importunam petitionem, prolixamque expectationem sal illi daretur, dixit: nunc laudetur DEUS, quoniam jam venit sal. Quibus verbis prolati, Demones, quoniam laudes DEI audire refugiunt; statim recesserunt, & reliqui omnes disparuerunt, luminaribusque extinctis, mansit ille solus nudus, quousque mane facta, vidi quosdam pastores, quos interrogavit, quenam esset illa patria, in qua erat, illi vero responderunt, esse agrum

Beneventanum in regno Neopolitano. Qui
 locus distabat a patria viri, per centum
 millaria, ob quam causam, licet dives esset,
 coactus fuit per viam mendicare, ut ad do-
 num suam redire posset. Ad quam post-
 quam pervenit, statim uxorem suam ob La-
 mia crimen accusavit, & totam rem gestam
 ut narrata est coram judicibus exposuit.
 Qui rem totam plene, ut oportebat exami-
 nantes, vera esse omnia, quae diximus in-
 venerunt. Quae etiam mulieris confessione
 confirmata sunt. De Saga inter depor-
 tandum demissa inventa, Paulus Gril-
 landus lib: 2. de fortibeg: habet; referens
 anno 1524 sibi ut inquisitori oblatam
 quamdam Lucretiam; quae dum ex con-
 gregatione ludorum domum deporta-
 retur, & sub auroram, matutinæ cam-
 panæ pulsus, quo ad orandum popu-
 lus vocatur, fuisset auditus, subito il-
 lam a Dæmone vectore, prope fluvi-
 um, in agro spinis obsito fuisse dere-
 lictam. Forte juvenis, ei benè notus
 illæ transibat; ergo eum misera no-
 mine proprio advocat. Juvenis videns

totam nudam, accedere formidabat.
Persistit illa blanditiis allicere, tandem
appropinquavit, & quæsivit habitus &
moræ eo loci causam: illa primum alia
omnia pertexere, & multa mentiri, do-
nec juvenis incredulus, negavit se ei o-
pem laturum, nisi vera fateretur. Illa
fidem secreti stipulata, confitetur quod
sibi accidisset, & qua ex causa. Ju-
venis eam secreto domum suam per-
duxit, & multis ab ea muneribus do-
natus fuit. Sed tandem fidei datæ im-
memor rem uni atque alteri narravit: sic
paulatim sparso rumore & mulier ca-
pta, & juvenis testimonium perhibere
coactus, hæc omnia *Grillando* narravit.
Huic simile protulit *Bartolomæus Spineus*,
dum puellam ajebat, quæ cum matre
Bergoni morabatur, inventam fuisse nocte
Venetis in thalamo sui affinis. Ad con-
vivia autem à viatoribus spectata, eo-
rumque loca deinceps demonstrata, re-
ferendum arbitramur, quod ab *Gwilhelmo Neubergensi* in hunc modum traditur:
In provincia DEIorum res mirabilis con-
tigit,

vigit, quam à puerō cognovi. Est vicus aliquot à mari Orientali milliaribus distans. Ex quo vico rusticus aliquis, ad salutandum amicum in proximo vico commorantem profectus, multa jam nocte, minus sobrius remeabat. Et ecce de proximo tumulo, voces cantantium audivit & festive convivantium. Miratus quinam in illo loco solennibus gaudis intempestae noctis silentium rumperent, hoc ipsum curiosius inspicere voluit: vidensque in latere tumuli januam patentem, accessit & introspexit, vidiisque domum amplam & luminosam plenamque discubentibus, tam viris quam fæminis, tanquam ad solennes epulas. Unus autem ministrantium cernens stantem ad ostium, obtulit, ei poculum. Quo ille accepto, consulto noluit bibere, sed effuso contento, & continente retento concitus abiit, factoque tumultu in convivio pro sublatione vasculi, & persequentiibus eum conviris, perniciate jumenti, quo uebebatur evasit, & in vicum cum insigni præda se recepit. Denique hoc vasculum, materie incognitæ, coloris insoliti, & formæ inusitatae, Henrico Seniori Anglorum Regi pro

40
munere oblatum est: ac deinde Davidi Scot-
torum Regi, contraditum annis plurimis,
in thesauris Scottiae servatum est, & ante
aliquot annos (sicut veraci relatione con-
gnovimus) Henric: II illud aspicere cupienti
resignatum à Rege Scottorum Giulb: Huc
facit & id, qvod non testium tantum
dictis clarum, sed & clara luce gestum
Remigius lib: 2. Demonol: à fœmina
Nicolæa Langbernhard refert; qvæ aper-
to meridie iter faciens, advertit in
arvo finitimo, chorum in orbem sal-
tantum, tam virorum, qvam fœmina-
rum: verum qvod præter solitum a-
liorum hominum id faciebant, ea at-
tentius aspiciens, vidit caprinis &
bubulis pedibus deformes una intermi-
xtos, unde illa metuens, salutare no-
men JESU in clamat, quo facto eva-
nuerunt omnes, præter unum Petter
Gros Petter nomine, cui ocius in aë-
rem subiato, penicillum instar peni-
cilli furnarii excidere visum; qua causa
cognita, manifestis etiam factis so-
ciis, hujus rei gravissimum argumen-
tum

tum hoc fuit, qvod locus, ubi in or-
bem choreæ illæ agitatæ, postridie
monente Nicolæa, circa impressus ap-
paruerit. Nonne hæc satis manifeste
actualitatem conventuum probant? An
hæc somnia dicenda? An ipsius Pet-
ters Gros Petters penicillum etiam
somnians eo delatum, somniasse Ni-
coleam, & somnii ægrimonia triduo
lecto affixam? Somniasse testes hos
omnes hæc solennia, & meræ vi ima-
ginationis agro impressa vestigia, tam
pertinaci impressione? An choreas.
duxisse docilia armenta *Lotbaringico* in
solo.

§. VIII.

Nec alienum à dictis docet, corporalis
illa *Sagarum*, ad alia etiam loca remota
translatio. Sic de *Simone Mago* accepimus,
eum coram *Paulo*, alarum Dæmonia-
carum remigio in aërem sublatum, voli-
tare visum; relatum pariter de *Job*: quo-
dā *Theutonio*, Sacerdote Halberstadiensi,
qvod Magia clarus & famosus, à Satana
medio intempestæ noctis silentio, in

tria distincta loca (ut puta Halbersta-
dium, Moguntiam, & Colloniam Agrip-
pinam) per aerem deductus fuerit, in
qvibus ternas missas in festo nativitatis
legi solitas celebraverat. Constat por-
ro experientia, *Sagæ* in locis saepius
diffitis convenire, sua de rebus in po-
sterum efficiendis, ibi conferentes con-
silia; velut de *Muliere vidua*, inquit Bal-
duinus Ronsleus. *Epist: Medic: 50.* qvæ
a curiosiori servo deprehensa est, sae-
pius statim ac quieti se tradidissent
domestici, in stabulum ad præfixum
locum, venire, ac contiguum fœnile
exporrectis manibus præsepi appre-
hendere, eoque ad conventicula digre-
di; qvi & ipse servus eandem aleam
semel ad exemplum heræ pertentare
volens, raptus in aera defertur in op-
pidum *Wick*, in abditum & subterra-
neum specum, ubi heram cum cætu
maleficarum de maleficiis conferentem
reperit. Si autem *Sagæ* minoris volu-
ptatis captandæ causa, in remotissima

loca vere translatæ fuere, magis sane probabile est, illas qvoque ad sua *Sabbatha* longe majoribus gaudiis referta transportari. His accedit *unanimis Sagarum vox*, qva unanimiter, etiam in rogo, ubi fictio non profutura, consententur se corporaliter nonnunquam ad sua *Sabbatha* transportari; addentes etiam hoc, quod præprimis notandum, se qvandoque *realiter*, qvandoque *phantastice* translatas esse. Qvæ confessio, si delusoria & phantastica foret translatio, tam una & consentiens hand esset. Nec hæc Sagarum tantum confessio est; fatentur qvippe eadem, etiam alii, a Magico qvidem criminè immunes, sed curiositate tamen, vel inconsiderantia ad talia *Sabbatha* deducti, ut exemplis in hanc rem a Nicolaø Remig: lib: *Dæmonolatriæ I. Mart: Delrio, Bodino*, allatis, pluribus illustraremus, ni ad alia nobis maturandum esset.

§. IX.

Sed his susque deque habitis, vi-
den-

dentes multi cæcutire malunt, & rem
ut ut intricatam, probabilem tamen,
excæcata rationis nubecula obtusare,
qvam veritati palmam dare. Et certe
uti nihil tam absurdum menti nostræ te-
le insinuat, qvod non aliquia in speciem
saltem ratione probabili confirmari que-
at, ita nec hic, contrariæ sententiæ ap-
plausores fundamentis, ut volunt sunt
destituti. Nostrum ergo jam erit, affir-
mativa in superioribus satis fuse proba-
ta, potissima qvæ pro sua opinione sta-
bilienda, adversæ partis defensores in a-
renam deducunt paulo alijs perpende-
re, & qvid roboris eis insit, qvidve non
ad clarissimorum præceptorum ductum,
paucis, sed candide significare. Et quidē
primo iis tantopere non dimovemur,
ut a recepta sententia recedamus; qvi-
bus dicunt, *Diabolos scilicet: tanquam sub-
stantias incorporeas, non posse molem corpo-
ream ita movere, nedum Sagarum corpora,*
*cum gravia sint, subito in superiorem ae-
rem tollere, & ad loca longe diffita, cele-*

ri-
ab

riter præsertim, ac intra tantillum temporis
spatium transportare. Evidens enim est,
Diabolos spiritus fortissimos esse, qvo-
vis corpore, humano, etiam Gigan-
teo robustiores. Hinc B. Gregorius
lib: 34. Moral: cap: 17. de potestate Dia-
boli differens: Potestas ejus, inquit, su-
per terram cunctis eminentior perhibetur,
quia etsi actionis sue merito infra homines
eccedit, omne tamen genus humanum, na-
tura Angelicae conditione transcendit. Quam-
vis enim interne felicitatis beatitudinem
perdidit, naturæ tamen sue magnitudinem
non amisit, cuius adhuc viribus humana
omnia superat, licet sanctis hominibus me-
ritorum suorum dejectione subjaceat. Et
quia possibilitatem suam in uno vel al-
tero, utpote Simone Mago & Apollonio
Tyaneo monstrarunt, cur non idem
possent in cæteris præstare. Neque et-
iam cum Wiero de Præstig: lib: 3. cap: 12.
credimus Dæmones sine corporibus af-
sumptis, corpora per aërem gestare;
in assumpta enim forma comitatur
Dæmon Sagas, nunc in forma hirci,
nunc

nunc canis, nunc felis, & similium
 illis fere adungens. *Gravia* etiam licet sint
corpora Sagarum, sit etiam motus iste ce-
 lerrimus, non tamen impedit illa, vel
 gravitas, vel celeritas motum, longe
 majori existente vi Dæmonis moven-
 tis. *Quid Angelus*, ut verbis loqvar
 Mart: Deltri, determinatam sibi que notam,
 suis viribus non majorem molam, ea celeri-
 tate & tractu, quem & agilitas Angeli, &
 rei motæ natura permittit, eo solo movere
 potest, quod in assumpto corpore, secundum
 substantiam præsens sit, sicque præsens corpus
 illud impellat, & mediante illo, aliud cor-
 pus sibi contiguum moveat, & devehat. Sed
 nec id alicujus ponderis est, qvod in-
 gerunt, scilicet: *Dæmoni nullam esse cau-*
sam, talem conventum frequentiam potius
instituendi, quam ut hæc, vel seorsim cum
singulis agat; vel etiam ipsorum imaginationi
talia imprimat, animos occupando, & ad lu-
bitum phantasmata formando. Multa e-
 nim hinc ille commoda percipit; qvippe
 qui per has *Panegyres*, mancipia
 sua

sua *primo*; vehementius in malitia fo-
vet; *secundo*, hoc pacto criminis par-
ticipatione, singulorum peccata aggra-
vat; *tertio*, talibus illicibus, & variis
illuc factis inductionibus plures facilius
instigat; *quarto* per multitudinem,
mutua imitatione ad malum audacio-
res facit, DEI, hominumque timorem
tollendo; *quinto* difficiliorem illorum
conversionem reddit, quo pluribus se
testibus *Dæmoni* addixerunt, & actuum
frequentatione, quasi quodam habitu,
occaluerunt. Licet porro *Dæmon animos*
occupare, ac à *DEO alienare* studeat; oc-
cupato tamen animo, corpus non dimit-
tit, cum etiam per corpora animos
petat; & quamvis translatio illa, ad ani-
mos seducendos necessaria non sit, præ-
stat tamen eam observasse, ob rationes
modo inculcatas. Obtendunt dissentien-
tes porro *loca*, per quæ transferuntur;
existimantes impossibile esse, per rimas
angustissimas, fenestras, januas clausas, per
quas specie murium, felium, locustarum
transire videntur, corpora illa absque dissen-

sionum penetratione naturaliter impossibili per-
transire posse. Verum ut ut alicui dubi-
us videri possit modus, qvo hæc fiant,
qvia tamen res vera est, & exemplis fir-
mata, nolumus cum illis ab ignorantia
modi, ad negationem rei procedere.
Secundo sicut species illæ, in qvibus per-
duci se *Sagæ* fatentur, præstigiosæ sunt,
ita qvoque angustiæ illæ, per qvas
transire *Sagæ* dicuntur, qvandoque præ-
stigiosæ esse possunt, miscenturque pu-
tamina baccis, falsa veris. Aperit po-
tius ut loquitur *Doctor Job: Adam: Os-
ander*, præstigiator ille fenestras & ja-
nuas latentes, ut scilicet putent se trans-
ire, cum tamen non penetrant, sed
per ostium apertum intrent, vel fissu-
ras & rimas dilatare, disrumpere, vel
alio aliquo modo laxare potest, &
postea iterum compingere, vel modo
qvodam nobis ignoto, viam suis devo-
ris parare. Denique realem illam trans-
lationem non esse, vel ex inde consta-
re dicunt; *Qvod cibi in illis convivis*
non sint reales, non satient, sed inani vento

deludant, ut convivia illa vere Heliogabaleas
 cenas vocare possis, Imò omnia exaudito
 solum nomine JESU in istis conventibus
 evanescere, atque sic ludibrium demonstrare.
 Sed tantum abest, ut cibos in istius-
 modi conviviis appositos, semper præ-
 stigiosos dicamus; nam ut cætera, qvæ
 his accidunt, non omnia mendacia
 sunt, sed qvædam vera, verbi gratia, ve-
 stes, pocula, qvæ secum domum defe-
 runt; uti vinum qvod bibunt, non sem-
 per est fictitium, sed qvandoqve ve-
 rum; cum cellas subeant, & ea illis de-
 trahant; ita & cibi non semper præsti-
 giae putandæ, sed qvandoqve solidi ba-
 bendi. Qvod autem dicantur nomine
 JESU in clamato cessasse omnia, hæc facta
 credimus, cum Doctore Joh: Adam: Osian-
 dro, non per umbrarum evanescentiam, &
 specierum sublationem, sed per celerrimam
 asportationem, oculorum fascinationem, imo
 qvandoqve qvorundam relictionem; cum
 scilicet illi qui tales conventus adeunt,
 vel forte fortuna illis sele immiscent
 vel ex vigilibus, vel ex viatoribus,

30
qvandoqve pocula, qvæ relicta fuerunt
apportarunt *Magistratu* vel sibi servarunt.
Plura adversariorum argumenta exami-
nando perlequi, brevitas prohibet; qva-
re missis illis, ad ea exponenda, quæ cir-
ca hanc materiam supersunt, veniemus.

SECTIO TERTIA.

Ritu circa conventus observandos, solennia,
nec non tempora & loca conventuum ex-
ponit.

§. I.

Instituuntur autem hi *conventus & syna-*
goge, ad qvas non semper in mente
aut apparentia, sed qvandoque in *vera*
& *naturali forma* *Sagas* accedere, docti-
simorum tam *Theologorum*, qvam *juris-*
consultorum, & *Medicorum* placitis con-
formiter diximus, hoc potissimum
modo & ordine. Videlicet *primum* per
unum aut aliquot dies, ante futuram
congregationem, vel ipse tanquam
preses *collegii*, vel per *Damonem* ad
cujuslibet *sage* custodiam constitutum,

qvem

(qvem blandis cognomentis (ut *Martinelli* aut *Magisteruli* pro lubitu *Satanae* honorare coguntur *saga*) vel per alios *Magos & Sagas*, illis denunciat, ac intimat, qvaliter tali nocte & tali hora se præparent ad veniendum ad ludum. Rite sic evocatæ, qvod si qvædam justam causam impedimenti, quo minus conveniūt interessè valeat prætexat, ea ipsa auditur, dum modo vera & excusabilis causa sit. Alioquin si fingeret causam habere *Saga*, qvæ nulla esset, ipsa quidem non deterebatur invita, sed remanebat in domo sua, nihilominus in pœnam mendacii, interim à *Demone* in mente & in corpore, maximis & continuis doloribus ac ægritudinibus adeo miserabiliter vexata, ut nihil penitus quietis habens semper tribularetur, & omnia qvæ ipsa interea ageret, evanescerent, & perirent in fieri. Et ex his malis non evadebat prius, qvam peccatum confessa, etiam jurejurando promitteret se in posterum non recusaturam accedere. Ut ex *Mart: Delrio*, loquitur

Doct: Joh: Adam: Osiander Thes: 50. tra-
etatus de Magia. Cum vero promitteret
se accessuram, statim adveniente nocte &
hora, voce qvadam à Dæmonie evoca-
ta, qvæ sic evocata mox sumit pyxi-
dem unctionis, corpus suum in qvibus-
dam partibus liniens, qvo linito exit à
domo inveniens Magisterulum, jam in
birci jam in *canis*, jam in *tauri* vel *tauris*
forma illam expectantem; super qvo
nuda plerumque manibus certa ratione
applicatis, hirco per aërem ascendentē
eqvitat. Qvod autem *vestibus* *spoliatae* ac-
cedant, id sane turpi *Dæmonis* fraude
fieri certum est, (ut scilicet eo facilius
libidinis incendium in illis creet) qui
etiam illis persuadet, eas conventiculis
interesse nonposse, nisi corpus suum nu-
dum, ungvento ex *adipe felis*, *canis*, *asi-*
ni, *lupi*, & *potissimum* ex *pinguendine* in-
fantum ante *baptismum* *necatorum*, confe-
cto illinant, id propterea illis solum per-
suadens, ut ad qvam plurimas infantum
cædes eas alliciat. Ac ne forte una ab
aliis ungventum, qvod prima vice sal-
tim

tim procedit, saepius mutuo accipiat, necessarium esse dicit, ut ipsamet illud sibi ex infanticio comparet. Adeo que miseris illis imaginatur, vim translativam huic ungvento inesse, quod tamen revera nihil ad delationem confert, aut si certe aliquid confert, eatus id efficit, quatenus per id sensus corporis consepulti jacent. Et licet eas absque ungventi usu transferre posset, quod & saepius factum, eo tamen uti mavult, tam propter causam memoratam, quam ut ungventorum inunctione sensum obstupefaciat membrorum, in Sagis quæ vel timidiores vel delicatores sunt, ad horribilem illum Satanæ contatum in corpore assumpto tolerandum

§. II.

Sed ut eo unde digressi sumus, revertamur; sic inuncta *Saga*, solet plerumque verbis, ceremoniis etiam quam plurimis praemissis, insidens jam animali; ut pote vel hirco, vel tauro, vel sui, vel cani, jam homini etiam truculento, jam

arundini, furcæ, scopis, baculis, sed in-
cantatis, aliquando etiam unctis defer-
ri; Sic inquam solent a *Dæmon*, ad lu-
dum, ipsis dictum, *bonæ societatis bre-*
vissimo tempore devehī, ibique ubi i-
gnis ut plurimum accensus est teter &
horridus s̄vaviter deponi. Ibi *Sagis* ad
Comitia translatis, primum omnium, *Ca-*
codæmon, conventus *Præses*, in folio for-
ma terrifica, ut plurimum hirci vel et-
iam hominis tetricosi & horridi qvi-
dem, sed magnifice induti sedens, con-
spiciendum se præbet. Ad hunc *Saga*
Majestatem ipsius veneraturæ accedunt,
eum non uno sed diversis modis adoran-
tes, adeoqve *interdum* complicatis ge-
nibus supplices; *interdum* obverso tergo
stantes; *interdum* cruribus etiam in altum
jactis, nec capite in anteriorem partem
prono, sed resupinato, adeo ut mentum
cœlum respiciat. Tum candelis piceis
oblatis, vel umbilico infantili, in signum
homagii, eum in posterioribus oscu-
lantur. Peracta sic adoratione sacrifi-
cia fieri solent, qvibus *interdum*, aut

libe-

liberos suos Diabolo offerunt, & occidunt; aut *semen* ei profusum dicant; interdum communione sumptam *sacram hostiam*, in ore asservatam, atque extractam *Dæmoni* oblatam, coram eo pedibus conculcant.

§. III.

His & similibus abominationibus execrandis commissis, mensis facie vel aperta vel larvata assidere incipiunt, & convivari de cibis, quos vel singuli attulere, vel quos *Dæmon* suppeditat. Solent autem diversæ esse mensæ, cibis non nunquam delicatissimis, nonnunquam valde insipidis & insulsis onustæ, quibus pro dignitate & opibus singuli tractantur convivæ. Aliquando suus cuique *Dæmon* assidet; aliquando Malefici, ex una parte, suus cuique *Dæmon* ex adversa. Nec mensæ sua deest benedictio, & gratiarum actio, cœtu hoc digna, verbis constans plane blasphemis, quibus ipsum Beelzebub creatorem, datorem & conservatorem omnium profitentur.

§. IV.

§. IV.

Absoluto *concupis*, ut omnia fiant
ritus, quam fieri possunt *absurdissimo*, cho-
reas cum suis Martinellis ducunt, ad tym-
panum fistulamve alicujus sedentis in
arbore bifida, dorsis invicem obversis,
& in orbem junctis manibus, ja&tan-
tes capita more fanaticorum & can-
*tantes feiscenninos, in honorem *Dæmo-**
**nis* obscenissimos. Delassatæ jam cum*
*Anasis *Dæmonibus* fœdissime commiscentur,*
non phantastice tantum, sed & sæpe et-
iam realiter, ex quo tamen congressu,
verus homo nunquam oriundus est.
*Negandum enim non est, qvin *Diaboli**
cum mulieribus congressum tum
phantasticum, tum realem exercere pos-
sint, quatenus ratione ipsis possibili, &
a DEO permissa, nobis vero incogni-
ta, per seminis aliunde sumpti effusi-
onem, miseris hominibus illudunt, &
titillationes in eis excitant, quamqvam
ipsam generationem, a qua effectus de-
pendet minime concedamus. Deni-
que instante termino, sua unaqvæque nar-

rat ab ultimo conventu facinora; quæ quo
 magis execranda, eo collaudantur uberius;
 si nulla, vel non satis atrocia, verberantur atrocissime a Dæmone, vel a
 Malefico qvodam seniore. Ultimo pul-
 veribus (qvos aliqui scribunt, esse hirci
 illius, qvem Dæmon assumpserat, &
 qvem adoraverant, subito coram illis
 flamma absumpti) vel aliis venenis ac-
 ceptis, sæpe etiam indicto cuique nocen-
 di penso & pronunciato PseudoDEI De-
 monis decreto; ULCISCIMINI VOS, ALIO-
 QVIN, MORIEMINI, suas domos si prope
 sint, pedibus, sin distantiores ut advecti
 repetunt. Has omnes causas propter
 qvas Diabolus mancipia sua ad ista Sab-
 batba vocat. Balduinus lib: Cas: Conf:
 3. cap: 5. c. 7. qvinque facit; ut primo
 fiat hæc convocatio ad fædus cum ipso
 redintegrandum; secundo ut novam a Dia-
 bolo nocendi potestatem aceipiant; tertio ut
 malefactorum suorum rationes Diabolo red-
 dant; qvarto ut scelerati parentes in istis
 conventibus liberos suos etiam Diabolo offe-
 rant; qvinto ut testificantur qva cum a-
 lacritate Diabolo inserviant.

§. V.

In tempore horum conventuum examinando non convenit inter auctores; qvorum quidam cum Balduino, ter in anno, hos celebrari volunt, cum quo conspirat etiam Joh: Christ: Fromman, in appendice tract: sing: de fascinat: hæc habens: ter pariter coram Dæmone, singulis annis comparere & Sabbatha celebrare tenentur Magice societatis membra. Admittens tamen, præter generalia hæc comitia, particularia iis, qui nonnihil in religione Dæmoniaca vacillant, indici, ut devotionis Dæmoniacæ evadant teneatores. Unde & Celeber: noster Doct: Joh: Adam: Osiander, in tempore instituendo, nihil certi constitutique habere Satanam asserit, nec enim fieri hebdomadatim, nec menstruatim, nec annuatim docens, sed quandoquiesque illi Magistro visum fuerit, communiter tamen bis aut ter in anno fieri, ex plurimarum Sagarum confessionibus credi. Id autem certum est, tempus plerumque nocturnum,

num, & intempeſtæ noctis tenebras, hisce conveſticulis a *Diabolo* conſecra-ri (qvamvis nonnulli dicant fieri etiam meridie & interdiu) idque *tam ob* hanc cauſam, qvod ſc: *Demon* poſt fœ-
dum lapsum e *Paradiso* obſcurus effe-
ctus, lucem fugiat, tenebras vespertili-
onis in modum amet, operaque ſua
claræ luci exponere ſubterfugiat; qvæ
inde communiter nigra dicta ſunt.
*Q*vam ob illam, qvam reddunt nobis
Jēti, ne ſc: tam facile detegantur &
impediantur opera eorum, veniantque
ad notitiam curiæ & iuſtitiæ publicæ,
qvod fieret, ſi clara luce agitarentur.

§. VI.

Locus in quo *Sabbathæ* & festæ no-
etes celebrandæ ſunt, variis in regio-
nibus variat, & vel verus eſt mons,
pratum, via, vel aliud memorabili qvo-
dam objeſto inſignis, vel præſtigiarum
fraudibus apparens; cum qvandoque
conventus locus regiarum, palatio-
rumque magnificentiffime extructo-
rum

rum splendorem mire, mira præstigia-
 rum *Satanæ* efficacia exprimere videatur.
 Cessante hac, patibulorum vel aliarum
 abjectiorum sedum loca deprehendun-
 tur: nec alienus ab his est *D. Joh: A-*
dam: Osian: ita super hac re differens:
Loci in quibus solent plerumque conventicu-
la Magica a Damone institui, plerumque
sunt sylvestres, occulti, subterranei, & ab
hominum conversatione remoti. Indicuntur
sepius in locis longe diffitis, peregrinis, ca-
ducis castellis & desertis, nonnunquam in
compitis.. Famosus autem in Germania
a conventiculorum locus, est mons
*Bruckerorum, de quo ita & *Joh: Georg:**
Godelm: lib: 2. cap: 4. de Lamiis: Perbul-
gata fama est, Lamias totius Germanie cer-
tis unguentis illitas, noctu Cal: Maji in mon-
tem Bruckerorum, vulgo Bläcksberg &
Heuberg brevissimo temporis spacio baju-
bari. Atque his, hic labor adspiran-
te JEHOVA, ad metam
decurrit.

